

Open Universiteit

PET@home

Wanneer het baasje zorg nodig heeft

11 juni 2025

Peter Reniers, Ine Declercq, Roeslan Leontjevas

GESCHIEDENIS

- Prehistorie: domesticeren dieren
- Nu: 50% van huishoudens met een huisdier

Wist je dat het houden van huisdieren duizenden jaren oud is en dat katten in het oude Egypte werden vereerd als heilige wezens?

ACHTERGROND

- Mensen worden ouder
- Meer mensen hebben langdurige zorg nodig
- Thuiszorg
- Veranderende maatschappelijke/sociale rollen
- Huisdieren kunnen behoeftes vervullen

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (RENIERS ET AL., 2023A; RENIERS ET AL., 2023B)

- Wederkerigheid (Nabijheid/Begrip)
- Relationeel (Gezelschap/Verbondenheid)

“Hij voelt feilloos aan hoe ik me voel — dan legt hij zijn kop op mijn knie en blijft gewoon bij me zitten.”

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (RENIERS ET AL., 2023A; RENIERS ET AL., 2023B)

→ Sociaal (ijsbreker, eenzaamheid)

“Met die hond maak je overal vrienden; hij trekt mensen naar me toe alsof ik een magneet ben.”

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (RENIERS ET AL., 2023A; RENIERS ET AL., 2023B)

→ Sociaal (ijsbreker, eenzaamheid)

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (HEDIGER ET AL. IN VOORBEREIDING)

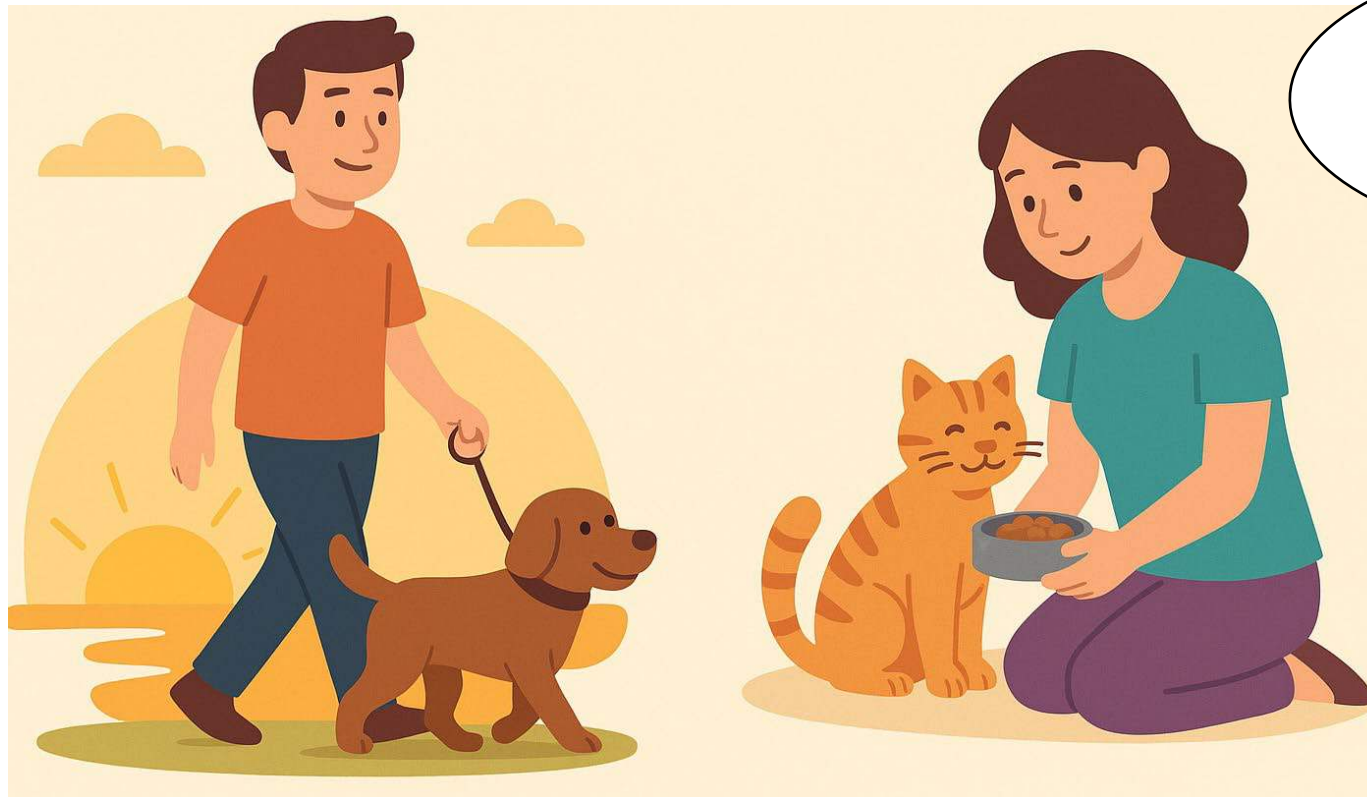
→ Onderzoek hoogleraar OU

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (RENIERS ET AL., 2023A; RENIERS ET AL., 2023B)

- Zingeving (geeft betekenis en een doel aan het leven)
- Zorgaspecten (iemand om voor te zorgen)

“Ik sta elke ochtend op omdat zij op me wacht — dat geeft mijn dag weer zin.”

ROLLEN VAN HUISDIEREN VOOR OUDEREN (RENIERS ET AL., 2023A; RENIERS ET AL., 2023B)

→ Fysieke gezondheid (extra lichaamsbeweging en structuur)

“Sinds ik haar heb, loop ik elke dag drie keer door het park — dat houdt mijn lijf letterlijk in beweging.”

UITDAGINGEN

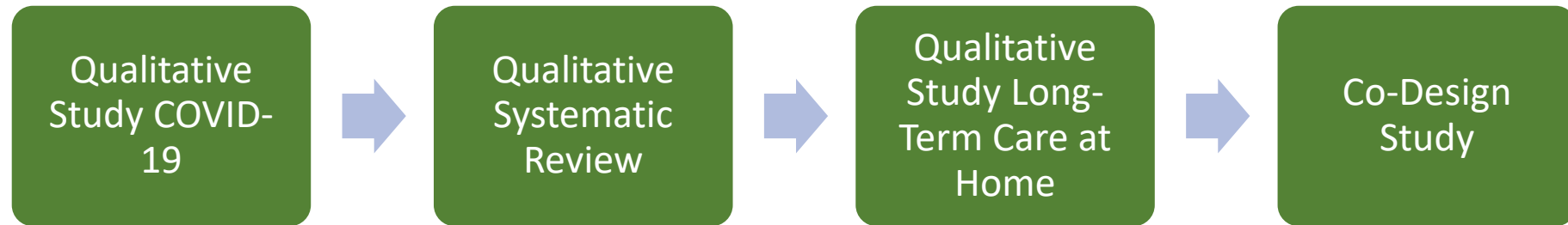
- Hulp van anderen nodig (b.v. belasting mantelzorgers)
- Zorgverleners (b.v. bang van dieren)
- Verpleeghuis (b.v. zorg uitstellen, huisdier herplaatsen)
- Overlijden (b.v. levenstestament)

DAAROM IS PLANNEN BELANGRIJK...

Aanpak: Betrekken van cliënten, mantelzorgers en zorgverleners

TOOLKIT DOELEN

- Bewustzijn bevorderen van de rol van huisdieren
- En van de mogelijke uitdagingen en ondersteuning
- Aanmoedigen van gesprekken en plannen
- Dierenwelzijn verbeteren

Waarom de Toolkit?

De Toolkit is voor cliënten met huisdieren, hun familie en zorgmedewerkers en draagt bij aan:

Meer begrip voor elkaar

Een betere kwaliteit van leven

Afspraken over huisdieren en hun welzijn

Informatie & advies

Informatiebrochure

Lees waarom huisdieren belangrijk zijn en welke uitdagingen er kunnen zijn. Gebruik de checklist om afspraken vast te leggen.

Voor wie?

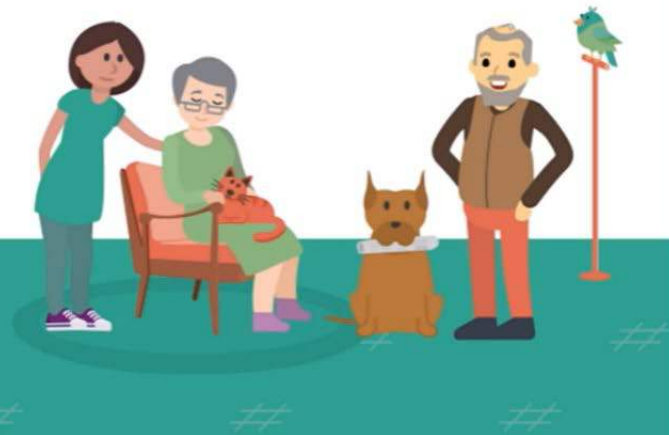
Zorgmedewerkers
Cliënten en naasten

Informatie en advies

voor personen die **huisdieren**
hebben **en** thuis **zorg** ontvangen

PET@home
Als het baasje zorg nodig heeft

Gesprekskaarten

Gebruik de kaarten om in gesprek te gaan over huisdieren en om elkaar beter te begrijpen.

Voor wie?

Zorgmedewerkers

Leaflet Dierenwelzijn

Lees over het welzijn van het huisdier en wat te doen als er iets niet goed gaat.

E-learning

Meld je aan voor cursus PGAZ01 op www.ou.nl en leer over de rol van huisdieren voor cliënten.

Communicatietips zorgmedewerkers

Gebruik de tips in gesprekken met cliënten.

ONDERSTEUNING

- Familie, vrienden, buren
- Betaalde diensten en vrijwilligers (b.v. hondenuitlaatservice)
- (Tijdelijke) dierenopvang
- Automatisering (b.v. voederapparaat)
- Financiële steun (b.v. dierenvoedselbank)
- Alternatief: Robotdier?!

AFSPRAKEN MAKEN

Eten en drinken:

- Wie geeft het huisdier eten en drinken?
- Waar staat de voerbak, de waterbak en het voer?
- Hoeveel, hoe vaak en hoe laat krijgt het huisdier eten? (natvoer of brokken?)

Zichzelf kunnen zijn:

- Wie laat het huisdier uit, hoe vaak en hoe laat?
- Heeft het dier een eigen plek waar het zich kan terugtrekken? Waar is dat?
- Wordt het dier altijd aan de lijn gehouden, of soms ook losgelaten?
- Hoe gedraagt het dier zich tegenover andere dieren en mensen?

De juiste zorg krijgen:

- Wie maakt de plek van het huisdier schoon?
- Heeft het dier een paspoort en een chip en is het gekoppeld aan de huidige eigenaar?
- Hoe vaak en hoe moet het dier worden verzorgd?
- Wie neemt de zorg voor het dier over als dit zelf (tijdelijk) niet lukt?

Gezondheid:

- Gebruikt het dier medicijnen?
- Wie gaat met het huisdier naar de dierenarts?
- Welke gezondheidsproblemen heeft het dier en moet daar rekening mee worden gehouden?

Gelukkig zijn:

- Wat maakt het dier blij?
- Wat is het karakter van het dier, bijvoorbeeld verlegen of terughoudend?

WAAR TE VINDEN?

→ De toolkit is gratis beschikbaar!

Scan de QR code of ga naar:
www.ukonnetwerk.nl/tools/pet-home/

Open Universiteit

ZonMw

UKON
Universitair
Kennisnetwerk
Ouderenzorg
Nijmegen

de Zorgboog
voor alle generaties

Instituut voor
Antrozoölogie

Open Universiteit

A large flock of birds is shown in flight against a white background, with tall grass visible in the foreground. The birds are scattered across the frame, creating a sense of movement and abundance. A large red circle is overlaid on the right side of the image, containing the word 'BEDANKT' in white capital letters.

BEDANKT